

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ യുദ്ധകാണ്ഡേ

॥ ഏകോനത്രിംശഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

॥ ഏകോനത്രിംശഃ സർഗഃ ॥

ശുകസാരണൗ നിർഭർത്സ്യ രാവണേന തയോഃ സഭാതോ
നിഷ്കാസനം തത്പ്രഹിതാനാം ഗുപ്തചരാണാം
ശ്രീരാമാനുഗ്രഹേണ വാനരതോ മോക്ഷണം ലങ്കായാം
നിവർത്തനം ച

ശുകേന തു സമാദിഷ്ടാൻ
ദൃഷ്ട്വാ സ ഹരിയൂഥപാൻ |
ലക്ഷ്മണം ച മഹാവീര്യം
ഭുജം രാമസ്യ ദക്ഷിണം || 6.29.1 ||

സമീപസ്ഥം ച രാമസ്യ
ഭ്രാതരം ച വിഭീഷണം |
സർവവാനരരാജം ച
സുഗ്രീവം ഭീമവിക്രമം || 6.29.2 ||

അംഗദം ചാപി ബലിനം
വജ്രഹസ്താത്മജാത്മജം |
ഹനുമന്തം ച വിക്രാന്തം
ജാംബവന്തം ച ദുർജയം || 6.29.3 ||

സുഷേണം കുമുദം നീലം
 നലം ച പ്ലവഗർഷഭം |
 ഗജം ഗവാക്ഷം ശരഭം
 മൈനം ച ദ്വിവിദം തഥാ || 6.29.4 ||

കിഞ്ചിദാവിഗഹൃദയോ
 ജാതക്രാധശ്ച രാവണം |
 ഭർത്സയാമാസ തൗ വീരൗ
 കഥാന്തേ ശുകസാരണൗ || 6.29.5 ||

അധോമുഖൗ തൗ പ്രണതാ -
 വബ്രവീച്ഛുകസാരണൗ |
 രോഷഗദ്ഗദയാ വാചാ
 സംരബ്ധം പരുഷം തഥാ || 6.29.6 ||

ന താവത് സദ്യശം നാമ
 സചിവൈരുപജീവിഭിഃ |
 വിപ്രിയം നൃപതേർവക്തും
 നിഗ്രഹേ പ്രഗ്രഹേ പ്രഭോഃ || 6.29.7 ||

രിപുണാം പ്രതികൂലാനാം
 യുദ്ധാർഥമഭിവർത്താം |
 ഉഭാഭ്യാം സദ്യശം നാമ
 വക്തുമപ്രസ്തവേ സ്തവം || 6.29.8 ||

ആചാർയാ ഗുരവോ വൃദ്ധാ
 വൃഥാ വാം പര്യുപാസിതാഃ |
 സാരം യദ് രാജശാസ്ത്രാണാ -
 മനുജീവ്യം ന ഗൃഹ്യതേ || 6.29.9 ||

ഗൃഹീതോ വാ ന വിജ്ഞാതോ
 ഭാരോജ്ഞാനസ്യ വാഹ്യതേ |
 ഈദൃശൈഃ സചിവൈർയുക്തോ
 മുർഖൈർദിഷ്ടാ ധരാമൃഹം || 6.29.10 ||

കിം നു മൃത്യോർഭയം നാസ്തി
 മാം വക്തും പരുഷം വചഃ |
 യസ്യ മേ ശാസതോ ജിഹ്വാ
 പ്രയച്ഛതി ശുഭാശുഭം || 6.29.11 ||

അപ്യേവ ദഹനം സ്പൃഷ്ട്വാ
 വനേ തിഷ്ഠന്തി പാദപാഃ |
 രാജദണ്ഡപരാമൃഷ്ടാ -
 സ്തിഷ്ഠന്തേ നാപരാധിനഃ || 6.29.12 ||

ഹന്ത്യാമഹം ത്വിമൗ പാപൗ
 ശത്രുപക്ഷപ്രശംസിനൗ |
 യദി പൂർവ്വാപകാരൈർമേ
 ക്രോധോ ന മൃദുതാം വ്രജേത് || 6.29.13 ||

അപധ്വംസത നശ്യധ്വം
 സന്നികർഷാദിതോ മമ |
 നഹി വാം ഹന്തുമിച്ഛാമി
 സ്ഥിരാമൃഗപക്യതാനി വാം |
 ഹതാവേവ കൃതഘ്നൗ ദ്വൗ
 മയി സ്തേഹപരാങ്മുഖൗ || 6.29.14 ||

ഏവമുക്തൗ തു സവ്രീഡൗ
 തൗ ദൃഷ്ട്വാ ശുകസാരണൗ |

രാവണം ജയശബ്ദേന
പ്രതിനന്യാഭിനിഃസൃതൗ || 6.29.15 ||

അബ്രവീച്ച ദശഗ്രീവഃ
സമീപസ്ഥം മഹോദരം |
ഉപസ്ഥാപയ മേ ശീഘ്രം
ചാരാനിതി നിശാചരഃ |
മഹോദരസ്തഥോക്തസ്തു
ശീഘ്രമാജ്ഞാപയച്ചരാൻ || 6.29.16 ||

തതശ്ചാരാഃ സന്ത്യരിതാഃ
പ്രാപ്താഃ പാർഥിവശാസനാത് |
ഉപസ്ഥിതാഃ പ്രാഞ്ജലയോ
വർധയിത്വാ ജയാശിഷഃ || 6.29.17 ||

താനബ്രവീത് തതോ വാക്യം
രാവണോ രാക്ഷസാധിപഃ |
ചാരാൻ പ്രത്യായികാഞ്ശൂരാൻ
ധീരാൻ വിഗതസാധുസാൻ || 6.29.18 ||

ഇതോ ഗച്ഛത രാമസ്യ
വ്യവസായം പരീക്ഷിതും |
മന്ത്രേഷ്യഭ്യന്തരാ യേന്സ്യ
പ്രീത്യാ തേന സമാഗതാഃ || 6.29.19 ||

കഥം സ്വപിതി ജാഗർതി
കിമദ്യ ച കരിഷ്യതി |
വിജ്ഞായ നിപുണം സർവ -
മാഗന്തവ്യമശേഷതഃ || 6.29.20 ||

ചാരേണ വിദിതഃ ശത്രുഃ
 പണ്ഡിതൈർവസുധാധിപൈഃ |
 യുദ്ധേ സ്വർത്ഥേന യത്തേന
 സമാസാദ്യ നിരസ്യതേ || 6.29.21 ||

ചാരാസ്തു തേ തഥേത്യുക്ത്വാ
 പ്രഹൃഷ്ടാ രാക്ഷസേശ്വരം |
 ശാർദ്ദൂലമഗ്രതഃ കൃത്വാ
 തതശ്ചക്രൂഃ പ്രദക്ഷിണം || 6.29.22 ||

തതസ്തം തു മഹാത്മാനം
 ചാരാ രാക്ഷസസത്തമം |
 കൃത്വാ പ്രദക്ഷിണം ജഗ്മു -
 ര്യത്ര രാമഃ സലക്ഷ്മണഃ || 6.29.23 ||

തേ സുവേലസ്യ ശൈലസ്യ
 സമീപേ രാമലക്ഷ്മണൗ |
 പ്രച്ഛന്നാ ദദൃശൂർഗത്വാ
 സസുഗ്രീവവിഭീഷണൗ || 6.29.24 ||

പ്രേക്ഷമാണാശ്ചമും താം ച
 ബഭൂവൂർഭയവിഹ്വലാഃ |
 തേ തു ധർമാത്മനാ ദൃഷ്ടാ
 രാക്ഷസേന്ദ്രേണ രാക്ഷസാഃ || 6.29.25 ||

വിഭീഷണേന തത്രസ്ഥാ
 നിഗൃഹീതാ യദൃച്ഛയാ |
 ശാർദ്ദൂലോ ഗ്രാഹിതസ്ത്വേകഃ
 പാപോഽയമിതി രാക്ഷസഃ || 6.29.26 ||

മോചിതഃ സോഽപി രാമേണ

വധ്യമാനഃ പ്ലവംഗമൈഃ |

ആനൃശംസ്യേന രാമേണ

മോചിതാ രാക്ഷസാഃ പരേ || 6.29.27 ||

വാനരൈരർദിതാസ്തേ തു

വിക്രാന്തൈർലഘുവിക്രമൈഃ |

പുനർലങ്കാമനുപ്രാപ്താഃ

ശ്വസന്തോ നഷ്ടചേതസഃ || 6.29.28 ||

തതോ ദശഗ്രീവമുപസ്ഥിതാസ്തു തേ

ചാരാ ബഹിർനിത്യചരാ നിശാചരാഃ |

ഗിരേഃ സുവേലസ്യ സമീപവാസിനം

ന്യവേദയൻ രാമബലം മഹാബലാഃ || 6.29.29 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ

യുദ്ധകാണ്ഡേ ഏകോനത്രിംശഃ സർഗഃ ||